Lietas Nr. A420490313
Lietas arhīva Nr. AA43-1272-15/9

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2015.gada 9.novembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente S.Liniņa,
tiesneses I.Kaļiņina un U.Mihailova

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. B/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Liepājas pilsētas pašvaldībai izsniegt /pers. B/ tehniskā projekta „Malkas šķūņa renovācija /adrese/" atkārtotu akceptu, sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 2.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Liepājas pilsētas domes izpilddirektora 2013.gada 12.septembra lēmumu Nr.293246/121/291897 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) atstāts negrozīts Liepājas pilsētas būvvaldes (turpmāk – Būvvalde) 2013.gada 5.jūlija lēmums Nr.408 atteikt pieteicējai /pers. B/ atkārtoti akceptēt 2006.gada 13.decembrī akceptēto tehnisko projektu „Malkas šķūņa renovācija /adrese/" (turpmāk – tehniskais projekts).

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar to, ka ir mainījušies faktiskie apstākļi - malkas šķūnis dabā vairs neeksistē, tādēļ to nav iespējams renovēt. Turklāt būvniecībai nav saņemts nekustamā īpašuma /adrese/, kopīpašnieces /pers. C/ saskaņojums.

[2] Pieteicēja iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – tehniskā projekta akceptēšanu.

Pieteicēja nepiekrīt, ka malkas šķūņa pastāvēšana dabā ir uzskatāma par faktisko apstākļu maiņu, jo jau 2002.gadā Būvvalde pārbaudes atzinumā konstatēja, ka šķūnis ir sabrucis un nav ekspluatējams. 2006.gada 13.decembrī Būvvalde, apzinoties, ka šķūnis ir tikai nojaucams un uzceļams no jauna, akceptēja tehnisko projektu bez otras kopīpašnieces atļaujas. Līdz ar to nav pamatota pašvaldības atsauce uz Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk – Vispārīgie būvnoteikumi) 111.1.apakšpunktu. Pieteicēja uzskata pārsūdzēto lēmumu par prettiesisku, norādot, ka iestāde nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 10.pantā noteikto tiesiskās paļāvības principu.

[3] Lietā kā trešā persona bez patstāvīgiem prasījumiem atbildētājas Liepājas pilsētas pašvaldības pusē pieaicināta nekustamā īpašuma /adrese/, kopīpašniece /pers. C/.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 2.jūlija spriedumu pieteicējas pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minēto.

[4.1] Tiesa konstatē, ka 2004.gada 31.maijā Būvvalde, veicot pārbaudi /adrese/, konstatēja, ka sabrukuša malkas šķūņa fragmenti ir saglabājušies (*lietas 25.lapa*), savukārt 2013.gada 26.jūnijā konstatēts, ka renovējamais šķūnis dabā nav saglabājies (*lietas 52.lapa*).

Tehniskais projekts paredzēts malkas šķūņa renovācijai. Projektēšanas uzdevums ir renovēt malkas šķūni, saglabājot esošo apbūves laukumu (*lietas 31.lapa*). Atbilstoši tehniskā projekta paskaidrojuma rakstā norādītajam (*lietas 43.lapa*) renovācija paredz esošā malkas šķūņa demontāžu un jaunā būvapjoma celtniecību, saglabājot sākotnējā apjoma gabarītus.

[4.2] Saskaņā ar Būvniecības likuma 16.panta pirmo un otro daļu būvdarbus drīkst veikt tikai saskaņā ar pašvaldības akceptētu būvprojektu, izņemot gadījumus, kas paredzēti Vispārīgajos būvnoteikumos. Būves projektēšanas, būvprojekta saskaņošanas un akceptēšanas kārtību nosaka Vispārīgie būvnoteikumi.

Atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu 110.punktam, ja būvdarbi nav uzsākti, akceptētā izvērstā skiču projekta vai akceptētā tehniskā projekta derīguma termiņš ir divi gadi.

Saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 111.1.apakšpunktu, ja beidzies akceptēta būvprojekta derīguma termiņš, būvprojektu atkārtoti akceptē būvvaldē, ja nav mainījušies faktiskie un tiesiskie apstākļi, uz kuru pamata sākotnēji akceptēts būvprojekts.

Konkrētajā gadījumā tehniskais projekts kā būvprojekts akceptēts 2006.gada 13.decembrī (*lietas 59.lapa*). Tādējādi

nav strīda, ka tā derīguma termiņš šobrīd ir beidzies.

[4.3] Tehniskā projekta ģenplānā (*lietas 45.lapa*) norādīta renovējamā malkas šķūņa atrašanās vieta. Piezīmēs norādīts, ka tehniskais projekts izstrādāts, pamatojoties uz projektēšanas uzdevumu, plānošanas un arhitektūras uzdevumu un vizuālo apsekošanu dabā. Pieteicēja ir piekritusi tehniskā projekta risinājumam.

Tehniskais projekts izdots renovācijai, kas saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 22.punktu ir būves vai tās daļas remonts (kapitālais remonts), lai atjaunotu būvi vai tās daļu, nomainot nolietojušos nesošos elementus vai konstrukcijas, kā arī mērķtiecīgu funkcionālu vai tehnisku uzlabojumu ieviešana būvē, nemainot tās apjomu un funkciju.

No lietā esošajiem materiāliem secināms, ka faktiskie apstākļi kopš tehniskā projekta izstrādes ir būtiski mainījušies, jo malkas šķūnis, ko pieteicēja vēlas renovēt, vairs neeksistē, ko būtībā nenoliedz arī pati pieteicēja.

Tādējādi secināms, ka renovācija šobrīd jebkurā gadījumā nav iespējama, ja neeksistē būve vai tās daļa, proti, malkas šķūnis, kuru varētu renovēt.

Līdz ar to neizpildās nosacījumi, lai piemērotu Vispārīgo būvnoteikumu 111.1.apakšpunktu un apmierinātu pieteicējas pieteikumu.

[4.4] Tiesa šīs lietas ietvaros nepārbauda saistībā ar šķūņa renovāciju pieņemtos lēmumus 2006.gadā. Ja pieņemtie lēmumi nav tikuši apstrīdēti, tie ir stājušies spēkā. Ja pat tiktu atzīts, ka 2006.gada 13.decembrī tehniskais projekts akceptēts nepamatoti, tas nebūtu par pamatu, lai atkārtoti akceptētu šādu projektu.

Konkrētajā gadījumā nav piemērojams arī tiesiskās paļāvības princips, jo pieteicēja nav izmantojusi tehnisko projektu kopš tā izdošanas, proti, būvatļauja nav tikusi saņemta.

Jāņem vērā, ka būvprojekts (tehniskais projekts) pats par sevi nav pietiekams, lai uzsāktu būvniecību. Saskaņā ar Būvniecības likuma 13.panta pirmo daļu pasūtītājam vai būvētājam pirms būvdarbu uzsākšanas jāsaņem būvatļauja.

Būvprojekts saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 116.punktu ir tikai viens no dokumentiem, kas jāiesniedz būvvaldē, lai saņemtu būvatļauju. Būvniecība bez būvatļaujas nav pieļaujama.

[4.5] Ja pieteicēja šobrīd vēlas būvēt jaunu malkas šķūnīti, pieteicējai jāveic visas nepieciešamās darbības, lai saņemtu būvatļauju. Uzbūvēt jaunu malkas šķūnīti, pamatojoties tikai uz tehnisko projektu, kuru nav pamata atkārtoti akceptēt, nav iespējams.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 2.jūnija spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzība pamatota ar pieteikumā norādītajiem argumentiem, papildus norādot turpmāk minēto.

[5.1] Fakts, ka šķūnis ir sabrucis un nav ekspluatējams, tika konstatēts jau Liepājas pilsētas Būvinspekcijas 2002.gada 15.augusta pārbaudes atzinumā.

[5.2] Pieteicēja saskaņā ar pašvaldības akceptēto tehnisko projektu veica malkas šķūņa demontāžu (izjaukšanu) un sāka jaunā būvapjoma celtniecību, t.i., ielēja pamatus, saglabājot sākotnējā apjoma gabarītus.

No minētā izriet, ka malkas šķūņa nojaukšana (un tā nepastāvēšana dabā līdz laikam, kad tiek uzsākti jaunā šķūņa celtniecības darbi) ir viens no tehniskā projekta priekšnoteikumiem un šo apstākli nevar uzskatīt par tādu, kas liedz Liepājas pašvaldībai pārakceptēt tehnisko projektu.

[5.3] Nevar piekrist arī tiesas secinājumam, ka konkrētajā gadījumā nav piemērojams tiesiskās paļāvības princips. Tas, ka pieteicēja nav saņēmusi būvatļauju, nenozīmē, ka tehniskā projekta darbības laikā nav ticis izmantots tehniskais projekts. Būvatļaujas nesaņemšanas pārkāpumi tiek risināti, uzliekot administratīvo sodu un pienākumu saņemt būvatļauju, nevis nojaukt jau uzceltās būves daļas.

[6] Atbildētāja Liepājas pilsētas pašvaldība paskaidrojumos par apelācijas sūdzību uzskata apelācijas sūdzību par nepamatotu.

[7] Trešā persona /pers. C/ paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norāda, ka pieteicēja patiesībā nevēlas veikt malkas šķūņa renovāciju, bet faktiski veic jauna šķūņa būvniecību.

Trešā persona atsaucas uz Civillikuma 1068.panta pirmo daļu, norādot, ka pieteicēja ir pārkāpusi viņas kā kopīpašnieces tiesības.

Trešā persona arī norāda, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma 5.pantam iespējamā tiesiskā paļāvība nekādā veidā nedrīkst pasliktināt vai ierobežot citas privātpersonas (kopīpašnieka) tiesības vai tiesiskās intereses.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Augstākās tiesas judikatūrā ir atzīts, ka gadījumā, ja tiesa izskata pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai, kas izskata lietu pēc būtības, jāvērtē tie tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas pastāvēja līdz lietas izskatīšanas pabeigšanai. Tiesa nevar ar spriedumu uzlikt iestādei pienākumu piemērot spēku zaudējušas tiesību normas *(sk. Augstākās tiesas 2009.gada 11.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-345/2009 10.punktu, 2010.gada 2.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-302/2010 8.punktu)*.

[10] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka uz lietas izskatīšanas brīdi apelācijas instances tiesā ir mainījušās būvniecību regulējošās tiesību normas.

Proti, 2014.gada 1.oktobrī spēkā stājās Būvniecības likums un Vispārīgie būvnoteikumi jaunā redakcijā.

Pieteicēja tiesā vērsusies ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu - tehniskā projekta atkārtotu akceptēšanu, kas atbilstoši jaunajai Būvniecības likuma un Vispārīgo būvnoteikumu redakcijai *(šeit un turpmāk normatīvais regulējums, kāds ir spēkā šīs lietas izskatīšanas laikā Administratīvajā apgabaltiesā)* šobrīd tiesiski vairs nav iespējams.

Atbilstoši šobrīd spēkā esošajam būvniecības normatīvajam regulējumam pieteicējas iecerētā būves atjaunošana attiecas uz malkas šķūni ar apbūves platību ne lielāku par 25 kvadrātmetriem, kas atbilst I ēku grupai (skat. Vispārīgo būvnoteikumu 1.pielikumu). Šādu ēku jaunai būvniecībai vai atjaunošanai būvprojekta izstrāde nav nepieciešama, bet būvvaldē ir iesniedzams aizpildīts paskaidrojuma raksts, grafiskie dokumenti: objekta vizuālais risinājums un situācijas plāns uz zemes robežu plāna, kurā norādīta paredzētā objekta piesaiste zemes gabalā un tā ārējie izmēri; kā arī citi dokumenti, to starpā saskaņojumi ar kopīpašniekiem, ja iecere skar kopīpašumu (Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumu Nr.529 „Ēku būvnoteikumi" 2.2.nodaļa). Būvdarbus, kuru veikšanai nepieciešams paskaidrojuma raksts, drīkst uzsākt pēc tam, kad būvvalde minētajos dokumentos izdarījusi atzīmi par nosacījumu izpildi un speciālajos noteikumos paredzētajos gadījumos būvvaldē reģistrēti būvdarbu uzsākšanai nepieciešamie dokumenti (Būvniecības likuma 17.panta ceturtā daļa).

Tādējādi lietā ir izvērtējams, vai pieteicējai pamatoti tika atteikts atkārtoti akceptēt tehnisko projektu un vai šā brīža tiesiskā situācija ir mainījusies pieteicējai par labu un pieļauj būvniecības ieceres realizēšanu.

[11] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 2.jūlija sprieduma motivāciju, atzīst, ka pirmās instances tiesas sprieduma pamatojums par pārsūdzētā lēmuma izdošanas tiesiskumu ir pareizs un pilnībā pietiekams, apgabaltiesa pievienojas tā motivācijai un to neatkārto.

Papildus Administratīvā apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[12] Civillikuma 1067.pants noteic, ka īpašuma tiesība, kas pieder uz vienu un to pašu nedalītu lietu vairākām personām nevis reālās, bet tikai domājamās daļās, tā ka sadalīts vienīgi tiesību saturs, ir kopīpašuma tiesība.

Savukārt 1068.pants noteic, ka rīkoties ar kopīpašuma priekšmetu, kā visumā, tā arī noteiktās atsevišķās daļās, drīkst tikai ar visu kopīpašnieku piekrišanu; bet ja kāds no viņiem rīkojas atsevišķi, tad šī rīcība nevien nav spēkā, bet arī uzliek pēdējam pienākumu atlīdzināt pārējiem zaudējumus, kas viņiem ar to nodarīti.

Pārbaudot Valsts vienotajā datorizētajā zemesgrāmatā pieejamo informāciju, konstatējams, ka atbilstoši ierakstam Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/zemes gabala /adrese/, kadastra numurs /numurs B/(turpmāk – īpašums), īpašnieces ir /pers. B/ un /pers. C/ (katrai pieder 3/6 no domājamās daļas īpašumā).

Tādējādi atbilstoši civiltiesībās nostiprinātajam principam viens no obligātiem priekšnoteikumiem iesnieguma iesniegšanai Būvvaldē tehniskā projekta atkārtota akcepta saņemšanai bija otras īpašuma kopīpašnieces saskaņojums būvniecības realizēšanai.

Tā kā šāda kopīpašnieces saskaņojuma nav, Būvvalde pamatoti atteicās pārakceptēt tehnisko projektu.

[13] Ievērojot to, ka malkas šķūnīša renovācijas (atjaunošanas) procesu pieteicēja bija uzsākusi pirms jaunā Būvniecības likuma spēkā stāšanās, tad jānoskaidro, kādu tiesisko regulējumu paredz jaunās tiesību normas attiecībā uz iepriekš uzsākto būvobjektu projektēšanu.

No Vispārīgo būvnoteikumu noslēgumu jautājumu daļas izriet, ka būvobjektiem, kuru projektēšana ir likumīgi uzsākta līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai un kuru projekta risinājumi atbilst attiecīgā laikposmā piemēroto normatīvo aktu prasībām, būvvalde atzīmi par nosacījumu izpildi var izdarīt, ja pasūtītājs būvvaldē ir iesniedzis akceptētu tehnisko projektu, no kura akceptēšanas brīža nav pagājuši vairāk kā divi gadi, un nav pagarināts akceptētā tehniskā projekta derīguma termiņš.

Pieteicējas gadījumā tehniskajam projektam ir beidzies derīguma termiņš, un tas nav ticis pagarināts.

Tādējādi pieteicējas gadījumā būvniecības ieceres dokumenti būvvaldē iesniedzami no jauna, un uzsākams jauns būvniecības process.

[14] Turklāt arī šobrīd būvniecību regulējošās tiesību normas nosaka, ka būvniecības ieceres akcepta saņemšanai I grupas ēku būvniecībai vai atjaunošanai, kura skar kopīpašumu, nepieciešams saskaņojums ar kopīpašnieku (Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumu Nr.529 „Ēku būvnoteikumi" 22.3.apakšpunkts, 23.3.apakšpunkts).

Tādējādi arī konkrētajā gadījumā malkas šķūnīša būvniecība bez trešās personas saskaņojuma īpašumā nav pieļaujama.

Ņemot vērā visu minēto, pieteicējas pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. B/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Liepājas pilsētas pašvaldībai izsniegt /pers. B/ tehniskā projekta „Malkas šķūņa renovācija /adrese/" atkārtotu akceptu.

Spriedumu viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente *(paraksts)* S.Liniņa

Tiesneses *(paraksts)* I.Kaļiņina

(paraksts) U.Mihailova